

Valtuutettu Hannu Holopaisen ym. valtuustoaloite valokuituyhteyksistä Joensuussa

KV 27.09.2021

Valtuutettu Hannu Holopainen jätti 27.9.2021 valtuuston puheenjohtajalle valtuustoaloitteen valokuituyhteyksistä Joensuussa.

Valtuustoaloitteen olivat allekirjoittaneet myös Jukka Hirvonen, Satu-Sisko Eloranta, Jenni Mainonen, Karita Kaita, Outi Mara, Hannu Helander, Marjatta Rätty, Sami Laitila, Anniina Kontiokorpi, Wilma Poutanen, Virve Mikkonen, Margareetta Rätty, Antti Saarelainen, Emilia Karhapää, Sari Huovinen, Jaakko Leppänen, Timo Vornanen, Eero Bogdanoff, Mika Piironen, Jasmin Pyöriäinen, Helmi Vanhanen, Petteri Tahvanainen, Maija Kuivalainen, Pekka Kukkonen ja Hannes Rossi.

Päätös:

Lähetettiin kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

KH 09.05.2022 § 185
2399/00.02.00.03/2021

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 4.10.2021 lähettää asian tietohallinnon valmisteltavaksi. Aloitteessa esitetään, että Joensuun kaupunki ryhtyy selvittämään, miten Joensuussa saadaan valokuituyhteys kaikille sitä haluaville.

Vastaus valtuutettu Hannu Holopaisen ynnä muiden valtuustoaloitteeseen:

Laajakaistarakentamisen tilanteen kehitystä on seurattu aktiivisesti toteutuneiden laajakaistaverkkohankkeiden sekä toimintaympäristön muutosten osalta. Joensuun kaupungin alueella on tapahtunut piristymistä valokuituverkkojen rakentamisen osalta viime vuodesta alkaen. Muutama valokuituoperaattori on lähestynyt Joensuun kaupunkia sekä kertonut omista suunnitelmistaan valokuituverkon toteuttamisesta kaupungin alueelle. Valokuituverkon rakentamissuunnitelmissa on tapahtunut aikaisempiin vuosiin verrattuna muutosta. Tällä hetkellä suunnitelmat keskittyvät pääsääntöisesti taajama-alueille, jolloin niiden toteutustapa ei perustu laajakaistatukihankkeisiin, vaan toteutus on markkinaehtoisista. Mikäli markkinaehtoisesti kartoitettavalta alueelta löytyy riittävästi liittyjiä, niin valokuituverkko toteutuu ilman, että siihen tarvitaan kaupungilta kuntarahoitusosuutta. Valokuituverkkojen rakentaminen Joensuun kaupungin maaseutualueilla ei ole tähän mennessä lähtenyt toteutumaan markkinaehtoisesti. Joensuun kaupungin alueella ei ole viime vuosina toteutettu laajakaistahankkeita osuuskunta- tai kyläverkkovetoisesti siten, että kaupunki olisi ollut niissä mukana.

Kaupunginvaltuusto on huhtikuussa 2018 (§ 57) tehnyt päätöksen laajakaistarakentamiseen periaatelinjauksista:

- Joensuun kaupunki ei itse eikä mahdollisen yhtiönsä kautta toteuta eikä omista maaseutualueiden laajakaistaverkkoja.
- Kaupunki ei myönnä lainoja eikä takauksia laajakaistarakentamiseen liittyviin yritys-/osuuskuntamallisiin hankkeisiin.
- Kaupunki ei sitoudu mihinkään verkon ylläpitoon tai operaattorivastuisiin.
- Kaupunki osallistuu maaseutualueiden laajakaistan rakentamishankkeisiin enintään 33 %:n kuntarahoitusosuudella hyväksyttävistä tukikelpoisista kustannuksista edellyttäen, että hanke saa julkista rahoitusta muulta rahoittajataholta, joka vahvistaa hyväksyttävät tukikelpoiset kustannukset.
- Leader-ohjelman mahdollisesti rahoittamiin hankkeisiin sisältyy kaupungin rahoitusosuus.
- Kaupunki varautuu vuosittain talousarviossaan mahdollisiin edellä esitetyn mukaisten laajakaistahankkeiden kuntarahoitusosuuteen.

- Kaupunki tiedottaa ja ohjeistaa konserniyhtiöitään toteutuviin hankkeisiin liittyen.
- Varsinaiset päätökset hankkeisiin osallistumisesta tekee näiden periaatteiden mukaisesti hankekohtaisesti harkiten kaupunginhallitus.
- Kaupunki osaltaan tukee viestinnällään hankkeisiin liittyvää asukkaisiin kohdistuvaa tiedottamista.

Uusi laajakaistatukilaki ja sen nojalla annettu valtioneuvoston asetus laajakaistayhteyden vähimmäisnopeudesta tulivat voimaan 3.2.2022. Uusi laajakaistatukihanke käynnistyi lain voimaan tulon myötä. Hankkeessa voidaan tukea sellaisten kiinteiden laajakaistayhteyksien rakentamista, joiden vähimmäisnopeus saapuvassa liikenteessä on 300 Mbit/s ja lähtevässä liikenteessä 100 Mbit/s. Tukea voidaan myöntää samoin ehdoin kuin aiemmin, eli kotitalouksien vakinaisiin ja vapaa-ajan asuntoihin sekä yritysten sijaintipaikkoihin rakennettaviin kiinteisiin yhteyksiin. Tämän lain nojalla voidaan myöntää julkista tukea enintään 66 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista. Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että kunta sitoutuu rahoittamaan hanketta maksuosuuttaan vastaavalla osalla. Joensuun kaupungin maksuosuus on edelleen sama kuin aikaisemmin eli 33 %.

Joensuun kaupunki tekee yhteistyötä alueella toimivien sekä rakentamista suunnittelevien yritysten ja valokuituoperaattoreiden kanssa. Yhteistyöhön kuuluvat tapaamiset ja suunnitelmien läpikäynti sekä viestinnällinen tuki niiltä osin, kuin se kaupungin omissa viestikanavissa on mahdollista. Lisäksi kaupungin sijoitusputkien ja ohjeistuksen osalta annetaan tietoa. Valokuitunen Oy on tehnyt rakentamispäätöksen valokuituverkon osalta Hammaslahden taajaman ja Nivan alueelle. Valokuituverkko toteutuu markkinaehtoisesti eikä siinä ole tarvetta julkiselle rahoitusosuudelle. Lisäksi tällä hetkellä Valokuitunen Oy kartoittaa valokuituyhteydestä kiinnostuneita Enon ja Uimaharjun alueella. Myös muualla Joensuun kaupungin taajamissa on menossa ja tulossa selvityksiä valokuituyhteyksien toteutukseen liittyen.

Taajamien ulkopuolelle toteutettaviin valokuituverkkoihin olisi mahdollista saada laajakaistatukilain alaista tukea niiltä osin, kuin rakennettava alue on tukikelpoista aluetta. Tuen edellytyksenä on, että kaupunki sitoutuu rahoittamaan hanketta maksuosuuttaan vastaavalla osalla ja Liikenne- ja viestintävirasto on tehnyt hankealueesta markkina-analyysin. Tällä hetkellä Joensuun kaupungin tiedossa ei ole uusien hankkeiden suunnittelua. Mikäli niitä tulee, varsinaiset päätökset hankkeisiin osallistumisesta tekee päätettyjen periaatteiden mukaisesti hankekohtaisesti harkiten kaupunginhallitus. Kiihtelysvaarassa ja liksenniityllä on kesken oleva valokuituverkon rakennushanke. Hankkeessa on tähän mennessä toteutettu valokuituverkko Heinävaaran alueelle. Kiihtelysvaaran ja liksenniityn osalta mahdolliset rakentamispäätökset sekä toteutukset pitää tapahtua vuoden 2022 aikana, koska hanke-aika päättyy vuoden lopussa. Joensuun kaupunginhallitus on tehnyt päätöksen hankkeen kuntarahoitusosuudesta vuonna 2018 (2.5.2018 § 167).

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto tiedusteli keväällä 2021 Joensuun kaupungin kiinnostusta osallistua Kaista Karjalaan -hankkeeseen. Hankkeen sisällöstä käytyjen keskusteluiden pohjalta Joensuun kaupunki ei nähnyt tarpeelliseksi lähteä mukaan hankkeeseen. Perusteluina olivat hankkeen sisältö sekä osallistumiskustannukset.

Joensuun kaupungin tietohallinto toteuttaa yhteistyössä viestinnän kanssa toukokuussa 2022 kyselyn, jossa kartoitetaan joensuulaisten kotien nykyisiä nettiyhteyksiä, niiden teknistä toteutustapaa, kiinnostusta nettiyhteyden nopeuden ja laadun parantamiseen sekä muutenkin kokonaistilannetta laajakaistayhteyksien osalta. Vastaukset tullaan lajittelemaan kaupunginosittain. Kyselyn vastauksia käytetään kaupungin sisäisessä toiminnassa sekä luovutetaan myös muiden toimijoiden käyttöön niiltä osin, kuin sille ilmenee kysyntää.

Joensuun kaupungilla ei ole kaupunginvaltuuston päätökseen pohjautuen suunnitelmia itse, eikä mahdollisen yhtiönsä kautta, toteuttaa eikä omistaa maaseutualueiden laajakaistaverkkoja. Mikäli alueille suunnitellaan laajakaistatuen

mukaisia laajakaistaverkkoja esimerkiksi osuuskuntien, kyläyhdistysten, operaattoreiden tai yritysten toimesta, niiden osalta kaupunki tekee yhteistyötä ja päätökset hankkeisiin osallistumisesta tekee hankekohtaisesti harkiten kaupunginhallitus. Markkinaehtoisesti toteutuvien laajakaistaverkkojen osalta kaupunki tekee toteuttajatahon kanssa yhteistyötä sekä viestinnän, että rakentamiseen liittyvän luvituksen osalta.

Valmistelija: tietohallintopäällikkö

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus ehdottaa, että kaupunginvaltuusto päättää

merkitä edellä olevan vastauksena valtuutettu Hannu Holopaisen ynnä muiden valtuustoaloitteeseen ja todeta aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Anssi Törmälä liittyi kokoukseen asian käsittelyn aikana.